

MARIÁN GAVENDA

CEZ
KRÍŽ
K SVETLU

ZEM Z GIESELMANSKEJ ZÁHRADY

CEZ
KRÍŽ
K SVETLU

„Nás ženie Kristova láska,
keď si uvedomíme, že ak jeden
zomrel za všetkých...
aby aj tí, čo žijú, už nežili pre seba,
ale pre toho, ktorý za nich zomrel
a vstal z mŕtvych.“

2 KOR 5, 14-15

MARIÁN GAVENDA

CEZ / v
KRÍŽ
K SVETLU

Text © Marián Gavenda

Photo © Marián Gavenda, 1996 – 2016

Design © Lýdia Valter

Slovak edition © Perfekt, 2016

Na obálke: Pastiersky kríž Jána Pavla II., Vatikán

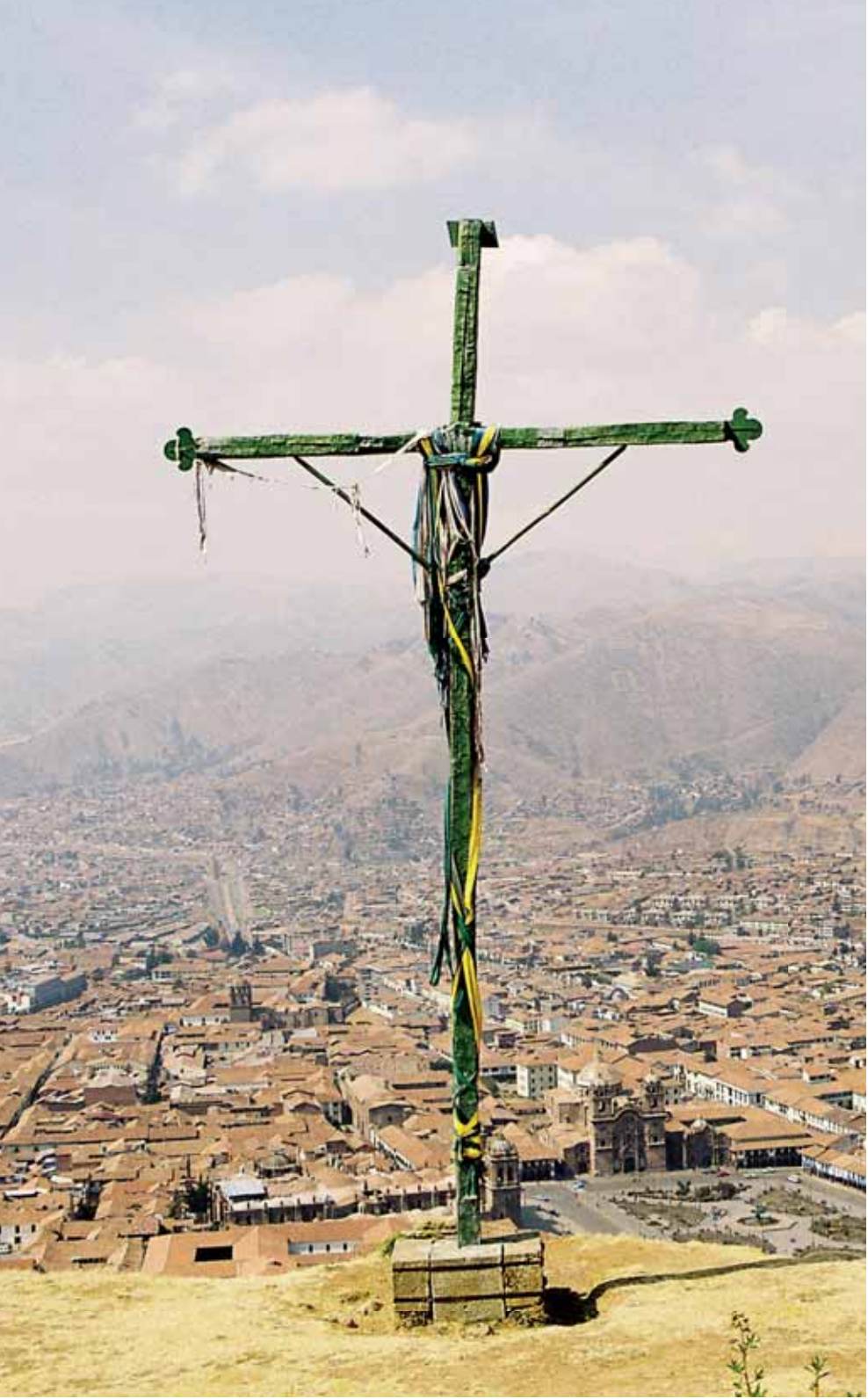
Zem, ktorú autor v Getsemanskej záhrade žehnal
a priniesol do tejto knihy.

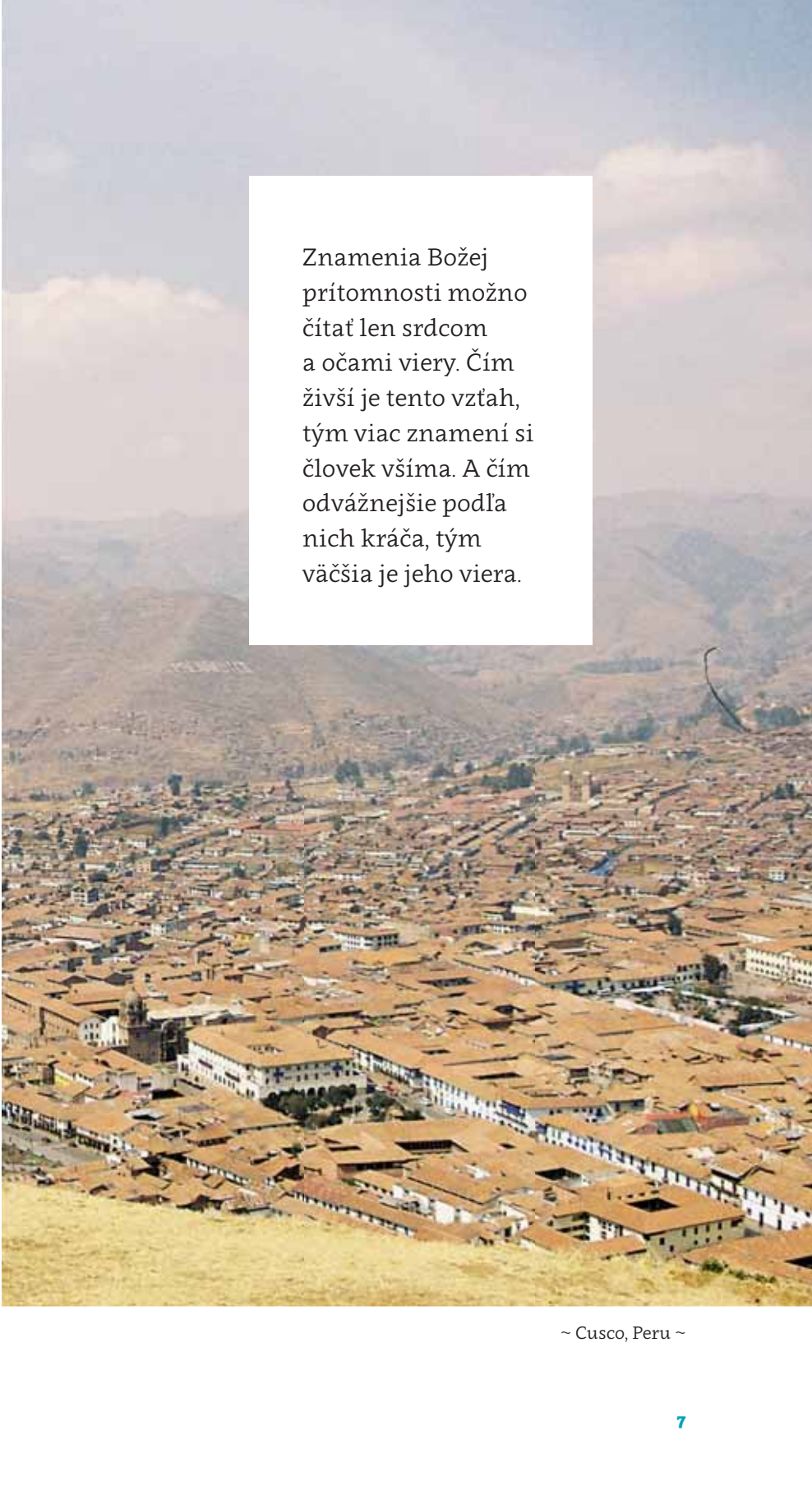
~ Cez križ k svetlu ~

Križ je najbohatší a najpoužívanější symbol. Jeho zvislé a vodorovné rameno vyjadruje nevyhnutnú otvorenosť pre druhých a pre Boha. Znamenajú naplnenie základného imperatívu i potreby lásky k Bohu a k blížnemu. Jeho štyri ramená ukazujú na východ, západ, sever a juh a definujú naše miesto vo vesmíre. Predstavujú aj štyri ročné obdobia a v ich striedaní náš život v čase. Kristovou smrťou na šibenici, ktorá mala tiež tvar križa, sa stáva znamením absolútnej lásky. Milióny kresťanov denne začínajú týmto znamením svoju prácu, štúdium, jedlo i odpočinok. Dotýkajú sa pri tom čela, hrude a pliec, čím sa v mene Boha Otca, Syna i Svätého Ducha celí vkladajú do toho, čo práve robia, teda svoju myseľ, city i námahu. Milióny križov zdobia chrámy i domáce príbytky, stoja pri cestách i na vrchoch. A z viac než šiestich miliárd našich súčasníkov nesie každý nejakú podobu svojho osobného križa.

Stáročiami overenú životnú skúsenosť *per cruce ad lucem* preberáme do názvu knihy, ktorá chce byť darčekom tým, čo ju doprajú sebe či svojim blízkym. Je malou kolekciou z nesmierne bohatej palety križov rôznych tvarov, materiálov a prevedenia a z najrozmanitejších kútov sveta. Sú voľne usporiadané, lebo tak aj prichádzali cez viac než dve desaťročia pred objektív môjho fotoaparátu. Jednoduché snímky, no hovorí z nich *genius loci* i vnútorné rozpoloženie tých, čo jednotlivé križe vytvárali. Priebežne som si na malé lístky písal vlastné i voľne parafrázované myšlienky na tému križa i podnetné citáty rozmanitých autorov s túžbou raz sa o ne podeliť. Zdá sa, že cez spleť okolností dozrel čas. Hlinu priamo z miest Kristovho utrpenia, vložení na obálku tejto knihy som osobne priniesol ako vzácnu relikviu. Verím, že obrazy i slová oživí Duch a prinesú každému lúč svetla, sily či útechy, ktorú práve potrebuje.

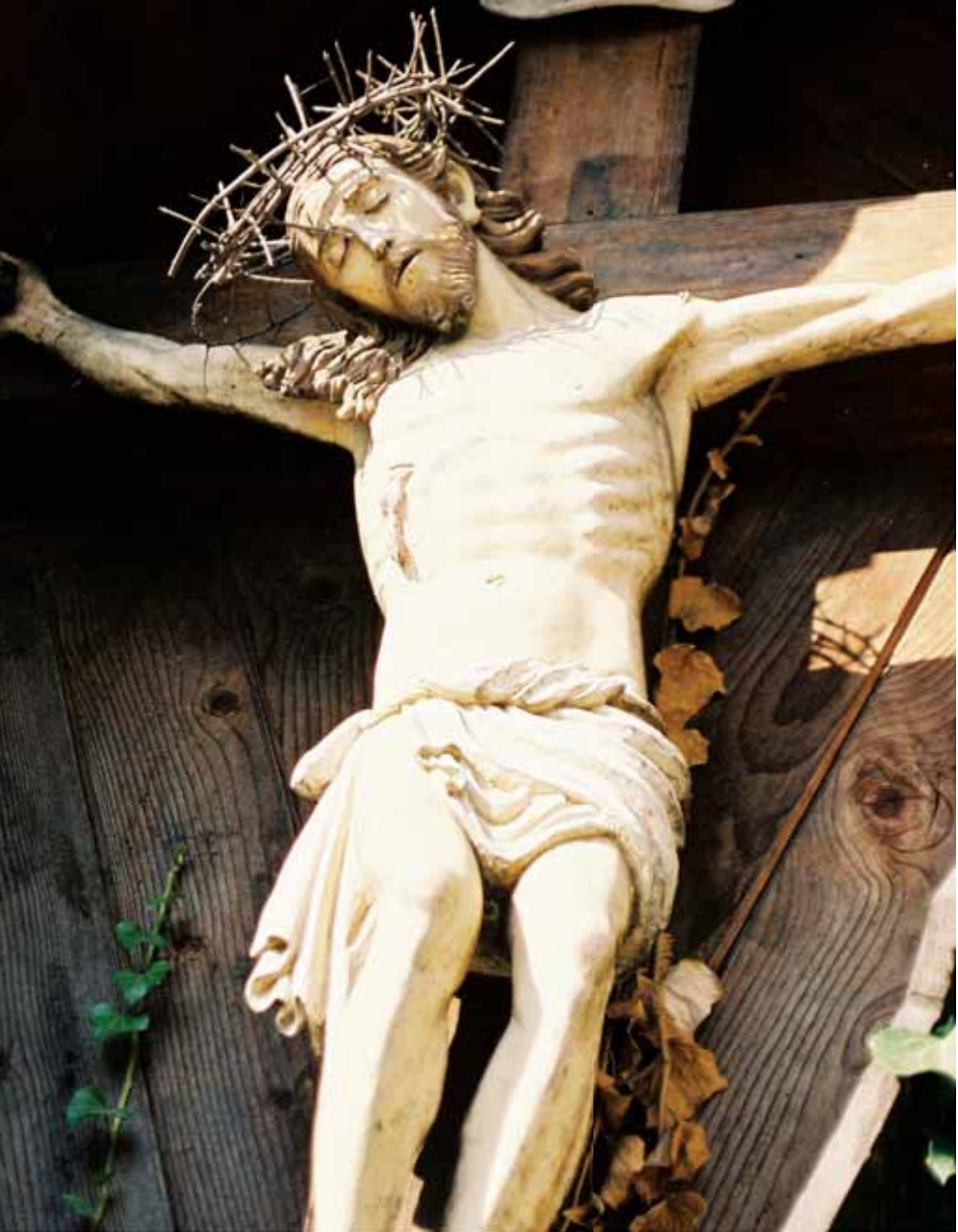

Znamenia Božej
prítomnosti možno
čítať len srdcom
a očami viery. Čím
živší je tento vzťah,
tým viac znamení si
človek všíma. A čím
odvážnejšie podľa
nich kráča, tým
väčšia je jeho viera.

~ Cusco, Peru ~

~ Nazaret, Svätá zem ~

Krížová cesta na križovatkách
života. Hriech a vykúpenie,
násilie a nežnosť, zbabelosť
a odvaha, námaha a útecha,
zrady a priateľstvo, útek a návrat...

~ Verdines, Južné Tirolsko, Taliansko ~

„S krížom je náš život pevný, dobre zakotvený, chránený proti búrkam, odolný pred zmenami. Kríž nás očistí, zakotví a uspôsobí na lásku.“

CHIARA LUBICH

~ Priesmyk Jama (4 200 m n. m.), Čile ~

Večnosť sa začína už dnes. Odkedy večný Boh prišiel na zem, pozemský život so všetkým, čo ho naplňa, sa stal súčasťou večnosti. Križ, vertikála a horizontála, tu sa časnosť vlieva do večnosti, láska k Bohu sa spája s láskou k človeku. Koniec a zánik sa životu z hĺbky duše prieči. Každý túži žiť, a preto žiť večne.

„Kde je Boh?
Na druhom konci križa.
Áno, na konci môjho križa.
Ale aj na konci križa cudzieho.
Kdekoľvek je križ, musím ho uchopiť
obomi rukami. Z hociktorej strany.
Na druhej je vždy on.
Odteraz už viem, kde ho nájdem.“

ALESSANDRO PRONZATO

„Premena sa uskutočňuje na dne nášho strachu a zúfalstva, nie od brehu, odkiaľ sa môžeme na svoj strach bezpečne pozerieť. Musíme veriť, že Boh pôsobí práve v okamihu, keď sme už na konci možností a síl.“

ANSELM GRÜN

Kríž, miera ľudského utrpenia, ktoré Boh berie na svoje plecia, váha človeka v Božích očiach. Tu sa nič nestráca. Ježiš padá pod krížom i vstáva s ním. „Nesie, znáša i odnáša našu úzkosť.“

KARL BARTH